



Ministerstvo kultury České republiky

Milady Horákové 139
P. B. 214
160 41 Praha 6

telefon: 257 08 51 11
fax: 224 31 81 55
e-mail: minkult@mkcr.cz

100 259

Libor Drahota
Ždírečský Důl čp. 3
471 62 Okna

Obec Ždírec
471 62 Ždírec

Ilona Gergelyová
čp. 638
468 61 Desná II

Národní památkový ústav ústřední pracoviště Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1	
Došlo	19 -05- 2003
Čj.	3049
Přílohy:	Odd: Po1

Váš dopis značky

Naše značka

Vyřizuje / linka

V Praze dne

k č. j. 2 609/2002

Ščobáková

28. 4. 2003

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče vydává toto

r o z h o d n u t í :

Ministerstvo kultury prohlašuje podle § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, soubor staveb zemědělské usedlosti čp. 3 a kachlový sporák umístěný ve světnici obytného domu zemědělské usedlosti čp. 3 a pozemky parc. č. 52, 937/1, 969, 970, 972/2, 973/2, k. ú. Ždírec v Podbezdězí, obec Ždírečský Důl, okr. Česká Lípa, Liberecký kraj, za kulturní památku. Soubor staveb zemědělské usedlosti sestává z obytného domu, špýcharu, terasy a lednice.

O d ů v o d n ě n í :

Ministerstvo kultury zahájilo na základě návrhu, který podali prostřednictvím Okresního úřadu Česká Lípa vlastníci nemovitosti, Pan Libor Drahota, Ždírečský Důl čp. 3 a paní Ilona Gergelyová, 468 61 Desná, čp. 638, řízení o prohlášení souboru staveb zemědělské usedlosti čp. 3 a kachlového sporáku umístěného ve světnici obytného domu čp. 3 a pozemků parc. č. 52, 937/1, 969, 970, 972/2, 973/2, k. ú. Ždírec v Podbezdězí, obec Ždírečský Důl, okr. Česká Lípa, Liberecký kraj, za kulturní památku.

Podle § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb. byl o podání výše uvedeného návrhu vyrozuměn dne 27. 11. 2003 č. j. 2609/2002 vlastník pozemku parc. č. 972/2 a 973/2, a bylo mu umožněno se k výše uvedenému návrhu vyjádřit. Práva vyjádřit se k návrhu vlastník, Obec Ždírec, ve stanovené lhůtě nevyužil.

V řízení bylo vyžádáno na základě § 3 odst. 1 citovaného zákona č. 20/1987 Sb. vyjádření Krajského úřadu Libereckého kraje a Okresního úřadu Česká Lípa. Krajský úřad Libereckého kraje vyslovil, stanoviskem ze dne 18. 2. 2002 č. j. KSCR 59/2002, s prohlášením předmětné věci za kulturní památku souhlas. S tímto stanoviskem je shodné i vyjádření Okresního úřadu Česká Lípa ze dne 13. 2. 2002 č. j. RK 175/02.

Státní památkový ústav v Ústí nad Labem (od 1. 1. 2003 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem), návrh na prohlášení výše uvedené usedlosti za kulturní památku, stanoviskem ze dne 13. 5. 2002 č. j. PP-EI 3290/2002, rovněž doporučil.

Jedná se o zemědělskou usedlost situovanou na samotě, ve svahu Ždírečského Dolu. Spolu s obytným domem usedlosti je intaktně dochován špýchar, terasa se sklepy a lednice.

Obytný dům je patrový, převážně roubený objekt, postavený na obdélném půdorysu. V interiéru je zachována tradiční trojdílná dispozice se vstupní síní a zadní hospodářskou částí. U severovýchodního průčelí se nachází roubený přístavek s bedněným polopatrem. Krov domu je hambalkové soustavy se stojatou stolicí. Přesah sedlové střechy kryje předsazenou jednoduchou

pavlač a zároveň dotváří regionálně typické zápraží podél vstupní stěny domu. Konstrukce patra vynesena zdobně vyřezávanými podstavkami. Severozápadní štítové průčelí svisle bedněno, jihovýchodní průčelí obloženo svisle a klasovitě kladenými prkny. Okna opatřena dřevěnými šambránami s vykrajovaným poprsníkem. Ze zděné síně s černou kuchyní je přístup do valeně klenutého sklepa. Chlív je z části zděný a z části roubený s povalovým stropem. Ve světnici strop trámový s omítnutým podhledem. Pozoruhodná je hrázděná příčka v komoře nad chlívem, která je zdobena ornamentem v omazávce.

V přízemní světnici je umístěn pozoruhodný **kachlový sporák**, pocházející ze druhé poloviny 19. století (později upraven na vytápění uhlím). Těleso je sestaveno ze zeleně glazovaných kachlů s obdélnými dekorativními motivy. Stojí na kovových nohách. Sporák má mělkou komoru s kachlovou kobkou se dvěma plechovými troubami. Pod nakládací otvor je zavěšen popelník. V horní části sporáku kachlová římsa s motivem zubořezu.

Patrový, zčásti roubený **špýchar** je situován kolmo na obytné stavení. Štítové sedlové střechy jsou jednoduše svisle bedněny. Ve dvorním průčelí je špýchar opatřen pavlačí lícující s patrovou stěnou. Pavlač je přístupná po schůdkách z vnější strany objektu. Zábradlí dřevěné, se svisle bedněnou výplní. Přední stěna přízemí je z části otevřená a tvoří tak prostor, který sloužil jako kolna. Ve zbývající části je valeně sklenutý chlív. V roubeném patře se nachází komory s trámovými tropy, krov je hambalkové soustavy.

Před špýcharem se nachází **terasa** z kamenných kvádrů se třemi malými prostorami (pravděpodobně sklípky, případně chlívky). Zdivo terasy završují přesahující kamenné desky na způsob římsy.

Ve svahu jihovýchodně od obytného domu je situována **lednice**. Je vytesána ve skále, vstupní otvor lemuje jednoduchý kamenný portál.

Soubor staveb zemědělské usedlosti čp. 3 a pozemků parc. č. 52, 937/1, 969, 970, 972/2, 973/2, k. ú. Ždírec v Podbezdězí, obec Ždírecký Důl, okr. Česká Lípa, Liberecký kraj, představuje ojediněle dochovanou hospodářskou usedlost z počátku 19. století. Specifické konstrukční a architektonické rysy v exteriéru i interiéru, příznačné pro lidovou architekturu, zůstaly zachovány téměř intaktně. Jedná se o mimořádně hodnotný příklad původní zástavby, který dokumentuje způsob života této lokality.

Svémi kvalitami a historickým významem splňuje hodnotící kritéria, stanovená pro kulturní památky ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb. § 2 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb.

P o u č e n í :

Na toto rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení (§ 44 zákona č. 20/1987 Sb.). Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem doručení.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha

1 x kopie snímku katastrální mapy
s orientačním zákresem kulturní památky

V opise

Národní památkový ústav, ústřední pracoviště

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem

Krajský úřad Libereckého kraje

Městský úřad Česká Lípa – úsek státní památkové péče

vlastní



